ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 1.10.2025
COM(2025) 582 final

2025/0310 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης όσον αφορά την απόφαση των Συμμετεχόντων στην τομεακή συμφωνία σχετικά με τις εξαγωγικές πιστώσεις για αεροσκάφη πολιτικής αεροπορίας σχετικά με την κατάταξη κινδύνου των οφειλετών σε συναλλαγές de minimis που αφορούν γεωργικά αεροσκάφη

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης όσον αφορά την κατάταξη κινδύνου των οφειλετών σε συναλλαγές συμβατικής αξίας εξαγωγής μικρότερης των 5 εκατ. USD (συναλλαγές de minimis) που αφορούν γεωργικά αεροσκάφη στο πλαίσιο της τομεακής συμφωνίας για τις εξαγωγικές πιστώσεις για αεροσκάφη πολιτικής αεροπορίας (στο εξής: τομεακή συμφωνία για τα αεροσκάφη ή ΤΣΑ) στον Διακανονισμό για τις εξαγωγικές πιστώσεις οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης (στο εξής: Διακανονισμός).

Η παρούσα πρόταση προτείνει την τροποποίηση των κανόνων που ορίζονται στην ΤΣΑ όσον αφορά τον καθορισμό της τιμολόγησης της δημόσιας στήριξης για μια συναλλαγή που υπόκειται στην ΤΣΑ, ιδίως των διαδικασιών κατάταξης κινδύνου των οφειλετών. Η ΤΣΑ ορίζει ότι οι Συμμετέχοντες στην ΤΣΑ πρέπει, πριν από οποιαδήποτε χρήση εναλλακτικής ή νέας κατάταξης κινδύνου των οφειλετών, να ζητούν επικαιροποίηση του καταλόγου κατάταξης κινδύνου των οφειλετών. Δεδομένου του σημαντικού διοικητικού φόρτου που συνεπάγεται η απαίτηση αυτή, η Γραμματεία του ΟΟΣΑ πρότεινε, στις 30 Ιουλίου 2025, την τροποποίηση της ΤΣΑ με την εξαίρεση των συναλλαγών de minimis που αφορούν γεωργικά αεροσκάφη από τη διαδικασία κατάταξης κινδύνου των οφειλετών. Η παρούσα πρόταση προτείνει να γίνει δεκτή η εν λόγω προτεινόμενη τροποποίηση.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Διακανονισμός για τις εξαγωγικές πιστώσεις οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης

Ο Διακανονισμός αποτελεί «συμφωνία κυρίων» μεταξύ της Ένωσης, της Αυστραλίας, της Ελβετίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, των Ηνωμένων Πολιτειών, της Ιαπωνίας, του Καναδά, της Κορέας, της Νέας Ζηλανδίας, της Νορβηγίας και της Τουρκίας (στο εξής: Συμμετέχοντες), η οποία έχει ως στόχο να παράσχει ένα πλαίσιο για την ορθή χρήση των εξαγωγικών πιστώσεων που τυγχάνουν δημόσιας στήριξης. Στην πράξη, αυτό σημαίνει την καθιέρωση ίσων όρων ανταγωνισμού (όπου ο ανταγωνισμός βασίζεται στην τιμή και στην ποιότητα των εξαγόμενων αγαθών και υπηρεσιών και όχι στους προβλεπόμενους χρηματοοικονομικούς όρους), παράλληλα με την προσπάθεια να καταργηθούν οι επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του εμπορίου που συνδέονται με εξαγωγικές πιστώσεις οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης. Ο Διακανονισμός τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 1978 και είναι αόριστης διάρκειας. Ο Διακανονισμός είναι διοικητικά ενσωματωμένος στον ΟΟΣΑ και λαμβάνει στήριξη από τη Γραμματεία του ΟΟΣΑ, αλλά δεν αποτελεί πράξη του ΟΟΣΑ[1].

Ορισμένοι από τους κανόνες που προβλέπονται στον Διακανονισμό αφορούν συγκεκριμένους τομείς και περιγράφονται λεπτομερώς στα τομεακά παραρτήματα του Διακανονισμού που ονομάζονται «τομεακές συμφωνίες». Η ΤΣΑ περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙΙ του Διακανονισμού και έχει ως σκοπό να παράσχει ένα πλαίσιο για την προβλέψιμη, συνεπή και διαφανή χρήση των εξαγωγικών πιστώσεων που τυγχάνουν δημόσιας στήριξης για την πώληση ή τη χρηματοδοτική μίσθωση αεροσκαφών και των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών που παρατίθενται στο άρθρο 4 στοιχείο α) της ΤΣΑ. Η ΤΣΑ επιδιώκει να προωθήσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τις εν λόγω εξαγωγικές πιστώσεις. Η ΤΣΑ τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 2011.

[1] Όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της σύμβασης του ΟΟΣΑ.

Τόσο ο Διακανονισμός όσο και η ΤΣΑ έχουν μεταφερθεί στο δίκαιο της Ένωσης και, ως εκ τούτου, έχουν καταστεί νομικά δεσμευτικές πράξεις στην Ένωση δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1233/2011, της 16ης Νοεμβρίου 2011, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[2]. Οι αναθεωρήσεις των όρων και των προϋποθέσεων του Διακανονισμού ενσωματώνονται στο δίκαιο της ΕΕ μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού.

2.2. Οι Συμμετέχοντες στην τομεακή συμφωνία για τα αεροσκάφη και λήψη αποφάσεων

Η ΤΣΑ έχει έντεκα Συμμετέχοντες (στο εξής: Συμμετέχοντες στην ΤΣΑ), συγκεκριμένα την Αυστραλία, τη Βραζιλία, την Ελβετία, την Ένωση, τις Ηνωμένες Πολιτείες, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιαπωνία, τον Καναδά, την Κορέα, τη Νέα Ζηλανδία και τη Νορβηγία[3].

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκπροσωπεί την Ένωση στις συναντήσεις των Συμμετεχόντων στην ΤΣΑ, καθώς και στις γραπτές διαδικασίες λήψης αποφάσεων από τους Συμμετέχοντες στην ΤΣΑ. Οι αποφάσεις για όλες τις τροποποιήσεις στον Διακανονισμό λαμβάνονται με συναίνεση.

2.3. Η προς έκδοση πράξη των Συμμετεχόντων στην ΤΣΑ

Η προς έκδοση πράξη αποσκοπεί στην τροποποίηση των διαδικασιών κατάταξης κινδύνου, όπως ορίζονται στο τμήμα 1 του προσαρτήματος ΙΙ της ΤΣΑ. Το προσάρτημα ΙΙ καθορίζει τις διαδικασίες που πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τον καθορισμό της τιμολόγησης της δημόσιας στήριξης για συναλλαγή που υπόκειται στην ΤΣΑ. Το τμήμα 1 καθορίζει τις διαδικασίες κατάταξης κινδύνου.

Οι Συμμετέχοντες στην ΤΣΑ έχουν συμφωνήσει επί ενός καταλόγου κατατάξεων κινδύνου για τους οφειλέτες. Αυτές οι κατατάξεις κινδύνου αντικατοπτρίζουν την πιστοληπτική αξιολόγηση των οφειλετών με βάση τα μη εξασφαλισμένα χρέη τους που έχουν εξοφλητική προτεραιότητα, με χρήση μιας κοινής κλίμακας αξιολόγησης, όπως η κλίμακα των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας.

Το τμήμα 1.ΙΙ του προσαρτήματος ΙΙ της ΤΣΑ ορίζει ότι κάθε Συμμετέχων στην ΤΣΑ αποστέλλει, πριν από οποιαδήποτε χρήση εναλλακτικής ή νέας κατάταξης κινδύνου, αίτημα στη Γραμματεία του ΟΟΣΑ για επικαιροποίηση του καταλόγου των κατατάξεων κινδύνου βάσει εναλλακτικής ή νέας κατάταξης κινδύνου. Αυτό έχει γενικά αποδειχθεί διοικητικά επαχθές.

Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, οι Συμμετέχοντες στην ΤΣΑ σε συναλλαγές de minimis επιτρέπεται να παρακάμπτουν την επικαιροποίηση του καταλόγου κατάταξης κινδύνου υπάγοντας τον οφειλέτη στην κατάταξη κινδύνου «8». Ωστόσο, η επιλογή αυτή φαίνεται υπερβολικά αυστηρή.

Υπό την έννοια αυτή, η Γραμματεία του ΟΟΣΑ απέστειλε, στις 30 Ιουλίου 2025, στους Συμμετέχοντες στην ΤΣΑ πρόταση έγκρισης με γραπτή διαδικασία έως τις 3 Νοεμβρίου 2025 για την τροποποίηση του κειμένου της ΤΣΑ και την παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας όσον αφορά τη διαδικασία αξιολόγησης των οφειλετών σε συναλλαγές de minimis που αφορούν γεωργικά αεροσκάφη, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 89 % του συνόλου των συναλλαγών de

---

[2] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1233/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, για την εφαρμογή ορισμένων κατευθυντήριων γραμμών στον τομέα των εξαγωγικών πιστώσεων οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης και την κατάργηση των αποφάσεων 2001/76/ΕΚ και 2001/77/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 326 της 8.12.2011, σ. 45).

[3] Η συμμετοχή είναι σε μεγάλο βαθμό η ίδια με εκείνη του Διακανονισμού, με τη διαφορά ότι η Βραζιλία αποτελεί Συμμετέχοντα στην ΤΣΑ αλλά όχι Συμμετέχοντα στον Διακανονισμό, ενώ η Τουρκία δεν συμμετέχει στην ΤΣΑ, αν και είναι Συμμετέχων στον Διακανονισμό.

minimis που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 2011 και 2023. Η παρούσα πρόταση προτείνει, για τις εν λόγω συναλλαγές, να μην είναι υποχρεωμένοι οι Συμμετέχοντες στην ΤΣΑ να ζητούν την επικαιροποίηση του καταλόγου των κατατάξεων κινδύνου, αλλά να είναι ελεύθεροι να εφαρμόζουν την κατάταξη που κρίνουν κατάλληλη χωρίς να χρειάζεται να κατατάσσουν τον οφειλέτη στην υπερβολικά αυστηρή κατηγορία κινδύνου «8».

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Η διαδικασία κατάταξης κινδύνου απαιτεί σημαντική δαπάνη χρόνου από τη Γραμματεία του ΟΟΣΑ. Είναι επίσης διοικητικά επαχθής για τους Συμμετέχοντες στην ΤΣΑ. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι πάνω από το 99,9 % των προτάσεων de minimis που υποβλήθηκαν από το 2011 έγιναν δεκτές χωρίς αμφισβήτηση.

Ως εκ τούτου, η ΕΕ υποστηρίζει την πρόταση τροποποίησης της ΤΣΑ με την απλούστευση της διαδικασίας κατάταξης κινδύνου για συναλλαγές de minimis που αφορούν γεωργικά αεροσκάφη.

Συνεπώς, συνιστάται στην Ένωση να υποστηρίξει στη γραπτή διαδικασία από τους Συμμετέχοντες στην ΤΣΑ την πρόταση να εξαιρεθούν οι συναλλαγές de minimis που αφορούν γεωργικά αεροσκάφη από τη διαδικασία κατάταξης κινδύνου των οφειλετών, σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας πρότασης.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας».

Η έννοια των «πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο. Περιλαμβάνει επίσης κείμενα που δεν έχουν μεν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά «επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»[4].

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η προς έκδοση πράξη επηρεάζει καθοριστικά το περιεχόμενο της νομοθεσίας της ΕΕ και, συγκεκριμένα, τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1233/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, για την εφαρμογή ορισμένων κατευθυντήριων γραμμών στον τομέα των εξαγωγικών πιστώσεων οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης και την κατάργηση των αποφάσεων 2001/76/ΕΚ και 2001/77/ΕΚ του Συμβουλίου. Αυτό οφείλεται στο ότι το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού ορίζει ότι «[η] Επιτροπή εκδίδει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 3 για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙ, ως αποτέλεσμα τροποποιήσεων των κατευθυντήριων γραμμών που συμφωνήθηκαν από τους Συμμετέχοντες στον Διακανονισμό». Αυτό περιλαμβάνει τροποποιήσεις των παραρτημάτων του Διακανονισμού.

[4] Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προς έκδοση πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης αφορούν τις εξαγωγικές πιστώσεις, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής. Επομένως, η ουσιαστική νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης είναι το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2025/0310 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης όσον αφορά την απόφαση των Συμμετεχόντων στην τομεακή συμφωνία σχετικά με τις εξαγωγικές πιστώσεις για αεροσκάφη πολιτικής αεροπορίας σχετικά με την κατάταξη κινδύνου των οφειλετών σε συναλλαγές de minimis που αφορούν γεωργικά αεροσκάφη

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Οι κατευθυντήριες γραμμές που περιέχονται στον Διακανονισμό για τις εξαγωγικές πιστώσεις οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης (στο εξής: Διακανονισμός), συμπεριλαμβανομένης της τομεακής συμφωνίας σχετικά με τις εξαγωγικές πιστώσεις για αεροσκάφη πολιτικής αεροπορίας (στο εξής: «τομεακή συμφωνία για τα αεροσκάφη» ή «ΤΣΑ») στο παράρτημα ΙΙΙ του Διακανονισμού, έχουν μεταφερθεί στο δίκαιο της Ένωσης και, ως εκ τούτου, έχουν καταστεί νομικά δεσμευτικές στην Ένωση δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1233/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[5].

(2) Η προς έκδοση απόφαση σχετικά με τροποποίηση της ΤΣΑ αποσκοπεί στην εξαίρεση των συναλλαγών με συμβατική αξία εξαγωγής κάτω των 5 εκατ. USD (συναλλαγές de minimis) που αφορούν γεωργικά αεροσκάφη από τη διαδικασία κατάταξης κινδύνου των οφειλετών σύμφωνα με το τμήμα 1 του προσαρτήματος ΙΙ της ΤΣΑ. Αυτό αναμένεται να μειώσει τον διοικητικό φόρτο για τους Συμμετέχοντες στην ΤΣΑ και να απλουστεύσει τη διαβάθμιση κινδύνου των οφειλετών.

(3) Ενδείκνυται να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης, με γραπτή διαδικασία, από τους Συμμετέχοντες στην ΤΣΑ, δεδομένου ότι η προς έκδοση απόφαση θα είναι δεσμευτική για την Ένωση και θα μπορεί να επηρεάσει καθοριστικά το περιεχόμενο της ενωσιακής νομοθεσίας, δυνάμει του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1233/2011,

[5] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1233/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, για την εφαρμογή ορισμένων κατευθυντήριων γραμμών στον τομέα των εξαγωγικών πιστώσεων οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης και την κατάργηση των αποφάσεων 2001/76/ΕΚ και 2001/77/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 326 της 8.12.2011, σ. 45) [στο εξής: κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1233/2011].

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης είναι η υποστήριξη απόφασης των Συμμετεχόντων στην ΤΣΑ σχετικά με την τροποποίηση της ΤΣΑ με στόχο την εξαίρεση των συναλλαγών de minimis που αφορούν γεωργικά αεροσκάφη από τη διαδικασία κατάταξης κινδύνου των οφειλετών σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος